

Plan sociale veiligheid

Montessori Kindcentrum LEF

Ons doel is dat alle leerlingen zich sociaal-emotioneel adequaat ontwikkelen binnen hun tempo. Het creëren van een veilig pedagogisch klimaat is hiervoor voorwaardelijk, hetgeen we onder andere vormgeven dmv de LEF schoolafspraken die wij hangen aan de drie pijlers. De principes van Montessori, zorg voor de omgeving, zorg voor elkaar en zorg voor jezelf zijn hierbij leidend. Waarbij de kernwoorden respect, veiligheid en verantwoordelijkheid centraal staan. Op deze manier creëren we dezelfde taal en gewoontes binnen LEF. Hiervoor is het van belang dat een ieder eigen gedrag (h)erkent en openstaat voor feedback.

Op MKC LEF vinden wij het belangrijk om voor alle leerlingen een positief en veilig pedagogisch klimaat te creëren. Leerlingen brengen veel tijd door op school en daarom is school ook bij uitstek een geschikte plek om kinderen te leren hoe je met elkaar omgaat, welke rol je hierin kunt aannemen en wat er allemaal bij burgerschap komt kijken. Onderzoek wijst uit dat kinderen effectiever kunnen leren wanneer ze zich veilig en fijn voelen in de omgeving waar ze zijn.

We werken met een jaaroverzicht waarin doelen/aandachtspunten ingepland worden. Hierbij is aan het begin van het jaar, na de kerstvakantie en einde van het jaar speciale aandacht omdat dit fasen zijn waarin groepsprocessen extra belangrijk zijn.

Groepsprocessen

Een groep doorloopt verschillende stadia om tot effectief samenwerken te komen. Het groepsfasenmodel van Tuckman veronderstelt dat een groep 5 fasen doorloopt gedurende een schooljaar:

- **Forming:** kennismaking en oriëntatie
In deze fase kennen de leerlingen elkaar vaak nog niet. Als leerlingen elkaar al wel kennen, kan het zijn dat de verhoudingen in de groep anders liggen na een vakantie. Het is in deze fase belangrijk om elkaar (opnieuw) te leren kennen en samen ervaringen op te doen. Een stevige basis van vertrouwen en emotionele veiligheid zijn hierbij belangrijk.
- **Storming:** strijd om invloed
Tijdens de fase van storming zijn de leerlingen vertrouwd met elkaar en weten ze wat ze van elkaar kunnen verwachten. Leerlingen komen wat meer uit hun schulp en zoeken naar hun eigen positie in de groep. In deze fase worden vaak de leiders bepaald en subgroepjes gevormd. Dit kan zorgen voor spanningen en conflicten. Dat is niet erg, want het hoort erbij. Laat dit zien aan de leerlingen door de conflicten er te laten zijn en ze op een goede manier op te lossen.
- **Norming:** gemeenschappelijke normen
In deze fase vormt de groep de gemeenschappelijke normen, de ongeschreven regels. Vaak bepalen de leiders van de groep, bewust en onbewust, wat wel en niet gewenst is in de groep.
- **Performing:** langere periode van rust en plezierige samenwerking
De leerlingen kennen elkaar inmiddels goed en weten wat ze aan elkaar hebben. Ze waarderen elkaar, wat zorgt voor een prettige samenwerking in de klas. Voor de meeste groepen duurt deze fase het langst. (Sommige groepen bereiken deze fase niet. Het gevolg? Een onrustige klas en een verhoogde kans op probleemgedrag).

- **Adjourning: afscheid nemen**
De laatste maand van het schooljaar staat in teken van afsluiten en afscheid nemen. Volgend jaar komen veel leerlingen in een andere (mentor)klas terecht. Als dat niet zo is, zal het lang duren voordat zij hun mentorklas weer terugzien. Dit is een goede tijd om te reflecteren op afgelopen jaar.

Deze vijf fasen zijn terug te vinden in het jaaroverzicht.

Gouden weken

De eerste weken aan het begin van een schooljaar worden de Gouden weken genoemd. Deze gouden weken duren ongeveer 6 weken en zijn bedoeld om het fundament neer te zetten voor een goede en stevige groepsvorming. De leerlingen verkennen elkaar, de leerkracht en de regels. Gedurende deze gouden weken wordt er dagelijks aandacht besteed aan minimaal twee groepsvormende activiteiten.

Zilveren weken

De weken na de kerstvakantie worden de Zilveren weken genoemd. Deze periode is het belangrijk om met je groep terug te blikken én vooruit te kijken. Deze weken staan in het teken van meer doen wat werkt en dat wat niet werkt anders te doen of achterwege te laten. In principe staat de groep nu al, maar tijdens de Zilveren weken is er ruimte voor hernieuwde kennismaking met elkaar, als je merkt dat de groep dit nodig heeft.

Bronzen weken

Dit zijn de laatste weken van het schooljaar. Hierin staat het nemen van afscheid centraal, waar ook het afscheid van groep 8 bij hoort. In deze periode is het goed om verschillende reflectievormen in te zetten en werkvormen waarbij de nadruk ligt op goed afscheid nemen van het jaar, elkaar en misschien zelfs de school.

Regie voeren op regels en routines

Op MKC LEF kiezen wij bewust voor het werken zonder vaste methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, maar met inzet van bronnenmateriaal. We hebben diverse bronnen die we gebruiken, zoals o.a. breinkrachten, Vreedzaam en leefstijl en positieve discipline

Drie pijlers

Alle lesjes die we geven gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling en groepsvorming zijn gebaseerd op de drie pijlers. Wij werken met de volgende drie pijlers:

Zorg voor de omgeving

Zorg voor elkaar

Zorg voor jezelf

Aan het begin van het schooljaar zal iedere groep deze drie pijlers op een A3 met de groep voorzien van concreet waarneembaar gedrag. Eventueel voorzien van een visuele ondersteuning in de vorm van een tekening. Na elke vakantie herhalen we de afspraken en hebben we opnieuw aandacht voor de drie pijlers.

Routines en wellevendheid

Aan het begin van het schooljaar, maar ook indien nodig, is er aandacht voor routines volgens een planning. We geven hiervoor wellevendheidslesjes volgens de visie van Maria Montessori. Deze worden ingedeeld volgens de pijlers; zorg voor jezelf, de ander en de omgeving. Ook is er aandacht

voor executieve functies. Hierbij gebruiken we ook de breinkrachten om het voor kinderen begrijpelijk te maken.

Hulpvraag 'moeilijke' groep

Wanneer er sprake is van een 'moeilijke' groep wordt een afspraak gemaakt met IB om deze groep en de leerkracht(en) te begeleiden naar een positief groepsklimaat. Dit is maatwerk per situatie en daarbij zetten wij expertise in die we in huis hebben en zo nodig kijken we naar externe expertise.

In kaart brengen van (sociale) veiligheid

Het is belangrijk om te volgen wat wij doen als het gaat om sociale veiligheid. In de onderbouw wordt elke periode gekeken hoe het gesteld is met sociaal-emotionele ontwikkeling en dit wordt bijgehouden in MijnKleuterGroep.

In de midden- en bovenbouw nemen we 2 keer per jaar IEP hart&handen af van groep 3-8. Dit geeft ons inzicht in het welbevinden van het kind en is input voor een kindgesprek.

Ook vullen de kinderen in de bovenbouw een vragenlijst sociale veiligheid in via IEP. Monitoring hiervan gebeurt ook bovenschools met de kwaliteitscoördinator van Monton.

Protocollen en richtlijnen

Het kan zo zijn dat gedrag van een kind leidt tot problemen en we dit niet met normale pedagogische opmerkingen kunnen bijsturen. Dit kan leiden tot onveiligheid en daarom gebruiken we twee verschillende protocollen; het [pestprotocol van LEF](#) en [protocol schorsing/verwijdering](#) van Stichting Monton. In onderstaande escalatieladder staan de stappen die wij nemen bij grensoverschrijdend gedrag.

Grenzen en begrenzen

Escalatieladder

Preventieve fase	groepsafspraken en groepsvorming (1 ^e weken schooljaar)	Samen afspraken maken. Als we ... weken dit gedrag zien, gaan we....
	In de storming-fase worden groeps gesprekken gehouden over wat we zien bij de regels en het gewenst gedrag. Daarnaast ook wat te doen als ongewenst gedrag niet stopt.	Stel Werkdoelen op. Als we ... weken dit gedrag zien, gaan we
	Gedurende het gehele jaar worden er activiteiten over, van, voor groepsvorming/samenwerken/ en wordt er regie gevoerd op regels en routines in de groep Moedig hier positief gedrag aan.	Geef feedback als; 'ik zie al zijn boek voor zich hebben en al in de instructie-houding, wat fijn!'

<p>Ongewenst (Licht problematisch)</p> <p>Hieronder valt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tikken met pen op tafel • Een kind duwen • Te laat komen • Zuchten als jij wat zegt • Door de klas heen praten ondanks waarschuwen • Wenkbrauwen omhoog trekken als jij wat zegt • Laatste woord willen hebben • Spullen herhaaldelijk kwijtraken • Bemoeien met andere kinderen • Maar hij deed het ook! je moet altijd mij hebben • Wil je rechtop gaan zitten? Nee • Gillen • Door jou heen praten ondanks 3x waarschuwen • Middelvinger opsteken naar 	<p>De medewerker gaat in gesprek met het kind over het gedrag.</p> <p>Is het onwil? Is het onmacht?</p> <p>Bied het kind evt. mogelijkheid tot een afkoelplek. Dit kan zijn in de groep of een plek op de gang in de buurt. Werken voorgaande stappen niet dan is de afkoelplek in een buurklas. Indien het invloed heeft op de groep -> groepsgesprek</p>	<p>Het gedrag stopt. Einde ladder.</p>	<p>Blijf het kind positief motiveren voor het goede gedrag.</p>	
	<p>Het gedrag stopt niet. (na 3 keren)</p> <p>De medewerker gaat na school hierover gesprek en stelt een consequentie die aansluit op de situatie. Ook worden ouders ingelicht.</p>		<p>Het gedrag stopt. Einde ladder.</p>	<p>Blijf het kind positief motiveren voor het goede gedrag.</p>
	<p>Het gedrag stopt niet.</p> <p>Het kind wordt uit de klas gezet voor een dagdeel (Is dit aan het eind van de dag, dan geldt het moment voor de volgende dag).</p> <p>De medewerkers en IB gaan in gesprek met ouders.</p> <p>Het incident wordt in ParnasSys gezet onder de categorie Incident.</p>	<p>Kind wordt aangemeld voor een leerlingbespreking. IB komt gedrag kind in de klas observeren.</p>	<p>In gesprek (met evt. IB'er) wordt ouders gevraagd naar het gedrag thuis en of zij hier evt. hulp behoeven. (buurteam/SWV)</p> <p>Er worden afspraken gemaakt over het laten ophalen wanneer gedrag zich weer voordoet.</p>	<p>Het gedrag stopt. Einde ladder.</p>

<p>een andere leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brutaal gedrag • Wil jij je mond even houden? Je houdt zelf je mond maar • Weigeren • Scheldwoord gebruik naar kind. 			<p>Vastleggen in Parnassys.</p>		
<p>Ontoelaatbaar (Ernstig Problematisch)</p> <p>Direct ontoelaatbaar gedrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vernieling • pesten (doorgaan na ...) • herhaaldelijk vertonen van onprettig gedrag • Een kind schoppen/slaan • kinderen bewust buitensluiten • Middelvinger opsteken naar de leerkracht • Je uitschelden voor eikel, trut, klootzak, kutwif, lul, etc. • De leerkracht 	<p>Er zijn nu al 2 of meer gesprekken met ouders geweest en we zien geen verbetering. Er wordt een gesprek met ouders en IB/directie gepland binnen 3 dagen een plan van aanpak opgesteld uit te rollen voor dit kind.</p>	<p>Er wordt met IB, ouders en de medewerker een plan opgesteld voor verbetering van het gedrag met termijnen van evaluatie met ouders (en kind)</p>	<p>Het plan wordt met de betrokkene n gedeeld en staat in ParnasSys.</p>	<p>In gesprek wordt ouders gevraagd naar het gedrag thuis en of zij hier evt. hulp behoeven. (buurtteam)</p>	
	<p>Er zijn nu, na het gesprek met de IB'er, meer gesprekken met ouders (en/of IB/directie) geweest en het gedrag blijft aanhouden.</p> <p>Er wordt met ouders gesproken over inzet van externen en/of eventuele schorsing.</p>	<p>Er wordt aangegeven bij ouders het kind aan te melden bij het samenwerkingsverband. Als ouders dit afwijzen wordt er gevraagd hoe we dan gaan zorgen voor verandering, gezien het hiervoor niet gelukt is.</p>	<p>Er wordt gekeken naar mogelijkheden voor het kind voor trainingen die aansluiten op het probleemgedrag (denk aan sociale vaardigheidstraining e.d.)</p>	<p>In gesprek wordt ouders gevraagd naar het gedrag thuis en of zij hier evt. hulp behoeven. (buurtteam)</p>	

<p>duwen uit frustratie of boosheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een kind bespugen • Pesten • Andere kinderen fysiek pijn doen (expres) 					
<p>Onwettig</p> <p>Direct onwettig gedrag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stelen • Een leerling bedreigen • De leerkracht schoppen/slaan • De leerkracht bedreigen • Vernielen van materiaal • Met spullen gooien (naar iemand!) 	<p>De escalatie van de naast/bovengenoemde is 2x/3x voorgekomen en er is nog geen verandering. Het kind wordt bij betreffend gedrag door ouders opgehaald.</p> <p>Naast genoemde komt voor; Kind wordt direct van school gehaald door ouders en is geschorst. Zie protocol schorsing/verwijdering Monton.</p> <p>Het bestuur en leerplicht worden ingelicht.</p>			<p>In gesprek wordt ouders gevraagd naar het gedrag thuis en of zij hier evt. hulp behoeven.</p>	
	<p>Het kind is 3x thuis geweest. Nu volgt een schorsing. Er volgt hierover een gesprek met ouders, directie.</p> <p>Het kind is drie keer geschorst. De school gaat over tot verwijdering. Zie protocol schorsing/verwijdering Monton.</p> <p>Het bestuur en leerplicht worden geïnformeerd. Ouders informeren over de mogelijkheid in beroep te gaan.</p>			<p>In gesprek wordt ouders gevraagd naar het gedrag thuis en of zij hier evt. hulp behoeven.</p>	

ONDERBOUWING:

Preventieve fase (en onprettig gedrag)	<p style="text-align: center;">Als kinderen zich niet houden aan plein- of schoolregels.</p> <p>In elke groep wordt een klassengesprek over ongewenst gedrag gevoerd zodra daar aanleiding voor is. Tijdens dit gesprek worden de kinderen herinnert aan de schoolbreed gedragen gedragsregels en aan de groepsregels. Verder worden de kinderen aangemoedigd om ongewenst gedrag t.o.v. zichzelf en/of anderen (dat ze zelf niet kunnen stoppen), zo snel mogelijk te melden aan de leerkracht. Kinderen moeten zich verantwoordelijk gaan voelen om iets te doen voor elkaar. (Win –win oplossing bij conflictsituaties.) Ze moeten beseffen dat zij wel degelijk actie moeten ondernemen tegen ongewenst gedrag richting, tegenover, naar zichzelf of anderen.</p> <p>Ouders/verzorgers worden door de leerkracht op de hoogte gebracht over wat er op school is gebeurd. Hier wordt een aantekening van gemaakt in Parnassys.</p>
Ongewenst	<p style="text-align: center;">Wat verstaan we onder ongewenst gedrag?</p> <p>Gedrag dat door een ander als bedreigend, vernederend of intimiderend wordt ervaren. Hieronder valt bijvoorbeeld agressief, driftig of ongehoorzaam gedrag. Ook vernielzucht of pestgedrag hoort hierbij. Kinderen gedragen zich dwars, opstandig en vertoont antisociaal gedrag.</p> <p>Veelal is dit de eerste keer. Bij herhaaldelijk zien van dit gedrag scharen we dit onder ontoelaatbaar gedrag.</p>

Ontoelaatbaar	<p style="text-align: center;">Wat verstaan wij onder ontoelaatbaar gedrag?</p> <p>Het gedrag waarbij iemand terugkerend psychisch en/of fysiek een ander lastig valt, bedreigt of aanvalt, waarbij regels structureel overschreden worden of materialen worden vernield en/of beschadigd. Hierdoor vormt de leerling een bedreiging voor de waarborging van de veiligheid van de leerling zelf en/of leerkracht en/of de omgeving.</p>
Onwettig	<p style="text-align: center;">Wat verstaan wij onder ontoelaatbaar gedrag?</p> <p>Gedrag dat als bedreigend, vernederend of intimiderend wordt ervaren. Te denken aan: seksuele intimidatie, agressie, geweld en structureel pesten. In veel gevallen is er een slachtoffer aanwezig. Hierdoor vormt de leerling een bedreiging voor de waarborging van de veiligheid van de leerling zelf en/of leerkracht en/of de omgeving.</p> <p>Bij onwettig gedrag kan de escalatieladder sneller doorlopen worden.</p>

Stappenplan 'slachtoffer'

Preventieve fase (en onprettig gedrag)	<p>Acties uit te zetten bij onprettig gedrag richting een ander</p> <p>Leerkracht voert kindgesprek, in eerste instantie individueel. Indien nodig worden er afspraken gemaakt met de betrokkenen.</p> <p>Ouders/verzorgers worden door de leerkracht op de hoogte gebracht over wat er op school is gebeurd. Dit kan mondeling of per mail zijn.</p> <p>De intern contactpersoon wordt, indien de leerling dit prettig vindt, betrokken.</p>
--	--

Ongewenst	<p>Acties uit te zetten bij ongewenst gedrag richting een ander</p> <p>Er wordt een kindgesprek/groepsgesprek gevoerd. Indien nodig worden er afspraken gemaakt en genoteerd in Parnassys (plan van aanpak). Ouders/verzorgers worden door de leerkracht op de hoogte gebracht over wat er op school is gebeurd. Dit kan mondeling of per mail zijn.</p> <p>Bij herhaling worden ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een gesprek met de leerkracht, waarin wordt toegelicht wat er speelt op school. Er worden afspraken gemaakt. Deze worden genoteerd in Parnassys. Een eventueel volgend gesprek sluit IB aan.</p> <p>Wanneer een kind meerdere keren 'slachtoffer' is geweest, worden er adviezen gegeven om hulp in te schakelen van externen. Te denken aan bijvoorbeeld sociale vaardigheidstrainingen.</p> <p>De intern contactpersoon wordt, indien de leerling dit prettig vindt, betrokken</p>
Ontoelaatbaar	<p>Acties uit te zetten bij ontoelaatbaar gedrag richting een ander</p> <p>Ouders/verzorgers worden uitgenodigd voor een gesprek met leerkracht, directie en/of IB waarin wordt toegelicht wat er speelt op school. Er worden afspraken gemaakt en indien nodig acties uitgezet, waarbij de veiligheid van de leerling voorop staat. Deze worden genoteerd in Parnassys.</p>
Onwettig	<p>Acties uit te zetten bij onwettig gedrag richting een ander</p> <p>Bij onwettig gedrag gaan we in gesprek met de ouder(s)/ verzorger(s) van het slachtoffer en bespreken we welke hulp gewenst is. Te denken aan buurtteam, slachtofferhulp, advies mbt aangifte, etc.</p>